

Ο ΑΓΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΘΕΡΑΣ

Η περιπέτεια των αεροπόρων κατά τον Εθνολογικό πόλεμο είναι άμετρητες και αφράτασες. Ένας απ' τους διασημότερους αεροπόρους της Γερμανίας εξέδωσε τελευταία ένα βιβλίο με τον τίτλο «Τα Γερμανικά πολεμικά πουλιά», το οποίο μεταφράστηκε σε πολλές ξένες γλώσσες και στο οποίο αφηγείται πολυάριθμα δραματικά περιστατικά, που συνέβησαν σε διαφόρους συναδέλφους του.

Κάποτε, ο Ξακουστός για την τόλμη και την επιδεξιότητά του αεροπόρος Κόριτερ είχε πετάξει με το αεροπλάνο του έναντι απ' τις σημαγμένες γραμμές, έχοντας ως συνεπιβάτη και παρατηρητή κάποιον δεκανέα, όνοματι Γκίλερ. Κατά την διάρκεια μιας επίδρομης αυτής, ο Κόριτερ βρέθηκε ανάμεσα σε τρία Αγγλικά αεροπλάνα, που πετώντας γύρω του, του έριχναν με τα πολυβόλα τους. Ήταν μία δραματική και άσματρη αερομαχία. Δύο απ' τις έχθρικές σφαίρες πέτυχαν τον Κόριτερ και τον ετραυματίσαν σχετικώς ελαφρά. Και ο συνεπιβάτης του Γκίλερ ετραυματίστηκε επίσης στη μέση. Το χειρότερο όμως ήταν, ότι μία από τις σφαίρες επέτυχε το άριστερό φτερό του αεροπλάνου και του έσπασε ένα κομμάτι.

Ο αεροπόρος έννοιωσε τότε το αεροπλάνο να χάνει την ισορροπία του και να γέρνει προς τα δεξιά. Οι Αγγλικοί αεροπόροι που είδαν επίσης την κλίση αυτή, απεμακρύνθησαν άρκετά, για να μη συγκρουσθούν με το Γερμανικό αεροπλάνο και να την πτώσει του.

Ο Κόριτερ άντελήφθη με μία γρήγορη ματιά όλη αυτή την κατάσταση. Και μολονότι πολύ δύσκολα μπορούσε να κινήσει το ένα του πόδι, γιατί ήταν, όπως είπαμε, τραυματισμένος, λήθησε απ' τη θέση του, ανασπρόσθηξε και σαρφάλωσε στο άριστερό φτερό του αεροπλάνου του, με το σωμα μισοβγαλμένο έξω στο κενό!...

Έτσι, τεντώνοντας απεγνωσμένα τα χέρια του, για να κρατήσει τα μηχανήματα της διεύθυνσεως του αεροπλάνου του, κατόρθωσε να το ισορροπήσει. Αμέσως κατόπιν αύξησε την ταχύτητα του και, προσποιεί Αγγλικοί αεροπόροι ανηλεήθησαν τη μονοδρομία του, πέταξε προς τις γερμανικές γραμμές, όπου έφτασε σε λίγο και επροσγειώθηκε.

***

Ο Αυστριακός αεροπόρος, λοχαγός Χεγκρόσνι, ημιζόταν μεταξύ των συναδέλφων του για την ψυχραιμία του, ή οποία ήταν πραγματικώς παροιμιώδης. Κάποτε, σε μία επιδρομή του, τη στιγμή που έβοιβάριζε τις έχθρικές κατασπαρνήσεις, του συνέβη το εξής :

Ένώ είχε βγάλει τον κρικό μιας χειροβομβίδας, γλύπησε απ' τα χέρια του και έπεσε στο πίσω μέρος του καθίσματος του. Οποιοσδήποτε άλλος στη θέση του, θάχανε την ψυχραιμία του και θα έψαχνε σπασμωδικά να βρει τη χειροβομβίδα, ή όποια, ως γνωστόν, εκρηγνυται όρισμένα λεπτά της ώρας μετά την άφαίρεση του κρικού.

Ο Χεγκρόσνι όμως σκέφτηκε λογικότερα, ότι με το σπασμωδικό ψάξιμο θα κινδύνε να μην βρει εγκαίρως την χειροβομβίδα, έφ' όσον ήταν υποχρεωμένος να ψάχνει

(Από το τελευταίως εκδοθέν βιβλίο του Γερμανού συγγραφέως Φόν Βαίτερκοφ «Τα Γερμανικά πολεμικά πουλιά»).

στον άγωνα. Έξακολούθησε το άργο και μεθοδικό του ψάξιμο, ώσπου τέλος, τα δάχτυλά του συνάντησαν την χειροβομβίδα. Την έπιασε τότε καλά και προσεχτικά πάλλ, χωρίς βία, έβγαλε το χέρι του έξω απ' το αεροπλάνο και την πέταξε. Ήταν καρός. Δύο δευτερόλεπτα άν είχε άργήσει ακόμα, ο Χεγκρόσνι θα είχε γίνει κομμάτι!...

***

Στο λογαγί Οσβελντ Μπέλε, έναν από τους πιο Ξακουστούς άσους της Γερμανικής αεροπορίας συνέβη κάποτε το εξής μοναδικό περιστατικό. Σε μία αερομαχία του με έναν Αγγλο αεροπόρο, αυτός και ο αντίπαλός του διέγραψαν κύκλους ό ένας γύρω απ' το αεροπλάνο του άλλου επί άρκετή ώρα, προσπαθώντας να βρεθούν σε καλλήλη θέση για να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν άπικειομεταζιά τα πυροβόλα τους.

Σε κάποια στιγμή τέλος, ο Μπέλε κατόρθωσε να σκαπύσει κατάντηρα τον αντίπαλό του και επυροβόλησε. Με έκπληξι τον όμως είδε άμέσως, ότι ο Αγγλός αεροπόρος παρέμεινε στη θέση του και ότι το αεροπλάνο του εξακολούθησε να διαγράφει τους ίδιους άκρως κύκλους. Κι όμως ήταν βέβαιος, ότι είχε σκοπεύσει καλά. Εμφάνιζε μάλιστα ός ένας από τους δύο-τρεις καλύτερους σκοπευτές της Γερμανικής αεροπορίας.

Έντομεταξύ το άγγλικό αεροπλάνο, διαγράφοντας πάντοτε κανονικούς κύκλους, έχαμήλωνε όλοένα περισσότερο, ός ότου επί τέλος έφτασε στο έδαφος.

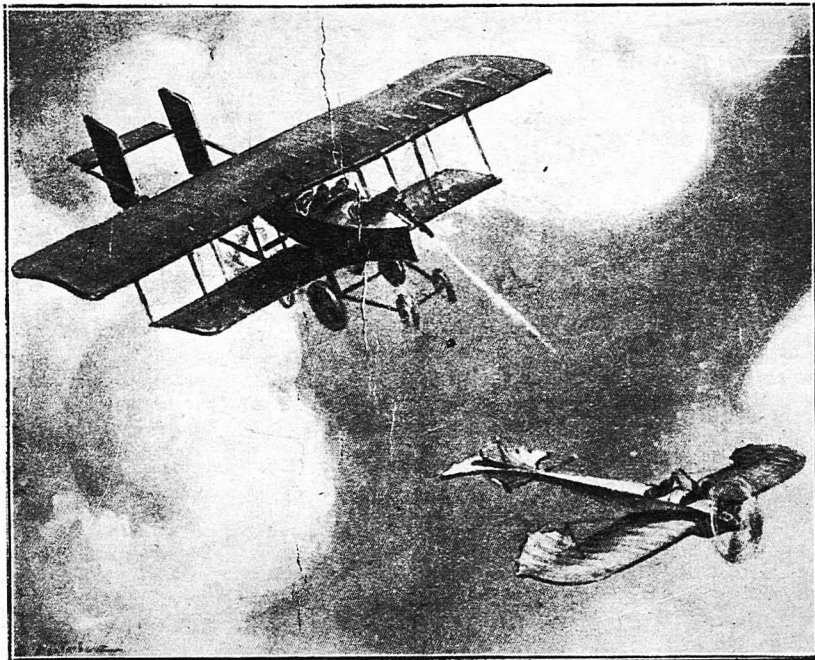
Ο Μπέλε δέν ήξερε πώς να εξηγήσει το περίεργο εκείνο φαινόμενο. Έπειτα όμως από μερικές ημέρες έμαθε από κάποιον

Αγγλο αεροπόρο αιχμάλωτο τί είχε συμβεί. Η σφαίρα του είχε επιτύχει τον αντίπαλό του στην καρδιά και τον είχε σκοτώσει άσφακίως, αφήνοντάς τον εκόκκαλο στη θέση του, κατά την λαϊκή έκφραση. Έπειτα τα χέρια του έμειναν καρφωμένα στο τιμόνι, κρατώντας το σε διαρκή στροφή. Και το αεροπλάνο κατ' ανάγκην, μολονότι άνυπόθετο πεία και με νερό τον πιλότο του και μόνο έπαύθη του, εξακολούθησε να διαγράφει τους ίδιους κύκλους, όπως και πριν, ός ότου προσγειώθηκε.

Ας σημειωθεί, ότι και ο ίδιος ο Μπέλε είχε τραγικό τέλος, ένα τέλος μάλλον από δέν το περίεργο ποτέ. Έπειτα από άρκετές άλλες επιτυχείς έναήμερες επιδρομές του, μία μέρα το αεροπλάνο του, έξ άπροσεξίας του, συνεκρούσθη με ένα άλλο Γερμανικό, του οποίου ο πιλότος ήταν φίλος του. Σκοτώθηκαν και οι δύο τους και τ' αεροπλάνα τους έγιναν κομμάτια.

***

Δραματικό, αλλά και κάπως κομικό συγχρόνως, ήταν το περιστατικό που συνέβη τις πρώτες έβδομάδες του πολέμου σε δύο Γερμανούς αεροπόρους. Την εποχή εκείνη,

ΑΕΡΟΜΑΧΙΑ

ή επιδρομές των αεροπλάνων δεν είχαν γενικευθεί ακόμα. Οι κάτοικοι μάλιστα των μετοπισθεν δεν ήξεραν να ξεχωρίζουν τα αεροπλάνα της μιάς ή της άλλης χώρας. Τότε ακριβώς ένα Γερμανικό αεροπλάνο αναγκάστηκε να προσγειωθεί σε γαλλικό έδαφος, επειδή είχε ανοίξει μία μικρή τρύπα στη βενζινοταπηνή του. Μόλις το είδαν να προσγειώνεται, πολυάριθμοι χωριάτες που ήταν εκεί γύρω στους άγρους, έτρεξαν άμέσως κοντά του. Οι δυο Γερμανοί αεροπόροι που επέβαιναν του αεροπλάνου, ετοιμαζόντουσαν να πουλήσουν ακριβά τη ζωή τους, τόσο μάλλον, καθώςον μεταξύ των χωρικών διέκριναν και έναν χοροφύλακα. Παραδόξως όμως απέληφθησαν άμέσως, ότι και οι χωριάτες και ο χοροφύλακας είχαν ύψος γαλλικό. Ένας μάλιστα απ' αυτούς φώναξε γαλλικά:

— Ζήτω ή 'Αγγλία!
— Ζήτω ή 'Αγγλία! Επανέλαβαν άμέσως και οι άλλοι.

Τότε οι αεροπόροι κατάλαβαν τί είχε συμβεί. Καθώς φορούσαν γοιφές, δεν φανόντουσαν καθόλου ή γερμανικές στολές τους και έτσι οι χωριάτες τους είχαν περάσει για 'Αγγλους. Πήλιστασαν λοιπόν προς τους χωριάτες και ο ένας, που μιλούσε καλά άγγλικά, ρώτησε:

— Μήπως ξέρει κανείς σας άγγλικά;

"Όλοι κίνησαν τα κεφάλια τους άρνητικά. Τότε με τα λίγα γαλλικά που ήξεραν οι Γερμανοί αεροπόροι, άρχισαν να συνεννοούνται μαζί τους και τους εξήγησαν τί τους συνέβαινε. Άμέσως ο χοροφύλακας και οι χωριάτες έσπελλαν να φωνάξουν έναν μηχανικό απ' το γκαράζ της γειτονικής κομμωτάλειος. Έτσι οι Γερμανοί έβούλωσαν την τρυπίδα της βενζινοταπηνής τους, την έγείμισαν με βενζίνη, την ύποϊαν έκονδάλησαν οι χωριάτες απ' το ίδιο γκαράζ και σε λίγη ώρα άπεγαυήθησαν και έφυγαν αίσια, ενώ οι Γάλλοι χωριάτες εξητοκραύαζαν ύπερ της 'Αγγλίας.

***

Κατά την διάρκεια του πολέμου, όλοι σχεδόν οι Γερμανοί αεροπόροι είχαν μία περίεργη διευσατότητα. "Όταν ξεκινούσαν για επιδρομή ή για αποκαθήτατε ένα έργο άποστολή, θεωρούσαν τρομερά γροισούζικο το να τους εζχηθή κανείς: «Καλή επιτυχία». Τούναντίον μάλιστα θεωρούσαν γουρλιόζικο να τους καταραστή κανείς. Γι' αυτό, και ή συνηθισμένη φράσις που έλεγαν οι αεροπόροι και οι φίλοι τους σ' όποιον ξεκινούσε για άποστολή, ήταν: «Νά τσακίσης πόν σβέρο σου» ή «Νά μάζ φέρουν τα κομμάτια σου!» "Αν κομμάτι φορά κανείς άνδρας εύχεται καλή επιτυχία σε αεροπόρο που ξεκινούσε για άποστολή, εκείνος κατέβαινε άμέσως απ' το αεροπλάνο του και προσπαούσε να τον στείλουν στο στρατοδικείο έπι άρνήσει ύπηρεσίας, παρό να πετάξη εκείνη την ήμερα.

"Άλλη πρόληψις των αεροπόρων ήταν να χώνουν μέσα στον αεροπορικό σκούφο τους γά μισκότ μιά γυναικεία κάπτα πεπαχειριμένη, δώρο της φίλης τους!..

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΚΑΣΕ

"Όταν ο περίφημος Γάλλος σατιρικός ποιητής Ραμπελαί άκολούθησε κάποτε τον καρδινάλιο Μπελαί στη Ρώμη, ο δεύτερος τον πήρε και τον πήγε μαζί του προς έπισκεψη του Πάπα. "Αμα όμως παρουσιάστηκαν στον ποντήρικα και ο καρδινάλιος ξεκινει να φιλήση τα σανδάλια του, ο άκόλουθός του το έσκασε με τρόπο.

— Γιατί έφυγες έτσι ξεκινικά; τον ερώτησε έπειτα ο καρδινάλιος.

— Μά άφου έσεις που είστε κύριός μου φιλήσατε το υπόδημά του, ενώ, σαν κατώτερος, σκέφτηκα πως θάμουν υποχρεωμένος να το φιλήσω κάτι άλλο.... άπάντησε ο έξηνάτοτος Ραμπελαί.

ΤΟ ΗΡΩΪΚΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΝΑΥΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ 1912-13

"Ο στόλος μας στη Μυτιλήνη. Στο Πλωμάρι. Η σύλληψις και παράδοσις των Τούρκων υπαλλήλων. Πώς εσώθηκε ή πόλις της Χίου απ' την καταστροφή. Η επέμβασις των ξένων προξένων. Πού πολεμούν οι γενναίοι. Ένας γενναίος Τούρκος στρατηγός, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Η κατάληψη της Μυτιλήνης απ' το στόλο μας έγινε στις 8 Νοεμβρίου 1912. Άλλά πριν ακόμα μπούν τα θωρηκτά και τα αντιτορπιλλικά μας στο λιμάνι της, οι γενναίοι της κάτοικοι έσπασαν τις τουρκικές άποθήρες πολιορκιότων και άφου πήσαν απ' αυτές γράφες και μισύλερ, κατέβησαν μαζί με τα γυναικόπαιδα τους στην παραλία, για να ύποδεχτούν στην έλευθειροτάς, ζητωκραυγάζοντας και πυροβολώντας.

Το Πλωμάρι, ή δεύτερη μεγάλη πόλις της Μυτιλήνης, κατελήφθη λίγες μέρες άργότερα απ' την πρωτεύουσα. Πρωτού καταληφθεί το εϊδρομό μας «Μακεδονία» έστειλε μια βάρκα, στην όποια επέβαιναν ο πλοίαρχος Έυ. Φοστίνης και όχτώ ναύτες με την εντολή να καταλύουν τις εχθρικές άρχές της πόλειος.

Μόλις όμως το μικρό άγημα άποβίβάστηκε στην άσπι, φάνηκαν νάχρονται προς το μέρος τους διακόσιοι περίου Πλωμαριώτες, οι όποιοι ήταν όπλισμένοι ως τα δόντια, ζητωκραυγάζαν και πυροβολούσαν. Η ένθουσιώδεις αυτές εκδηλώσεις ύπερ της έλευθειρίας κώφτησαν άρκετή ώρα. Τέλος, άφου άποκαταστάθηκε κάποιια ήσυχία, ο Φοστίνης έλαβε το λόγο και είπε:

— Έρχομαστε να καταλύσουμε τις τουρκικές άρχές και να σας έλευθειροποιήσουμε. Έρχομει διαπαγή να συλλάβουμε τους Τούρκους υπαλλήλους και να τους μεταφέρουμε στη «Μακεδονία». Μπορείτε να μάζ δείξετε πού βρίσκονται;

— Τώρα θάβρωθουν μόνοι τους, άπάντησαν κριφογελώντας με άγαλή πονηρία οι καλόκαρδοι Πλωμαριώτες.

Και πραγματικά, μόλις τελείωσαν τη φράσι τους, φάνηκε νάχρηται ένα άλλο σώμα ενόπλιον, στη μέση των όποιων έσεσαν τα πόδια τους τρεμοντας ο μουντήρις, ο καϊμακάμης, ο τελώνιος, ο τηλεγραφητής και οι λοιποί υπάλληλοι της τουρκικής διοικήσεως.

Καθώς θα κατάλαβαν οι αναγνώστες μας, τις άρχές του Πλωμαριού τις είχαν καταλύσει οι ίδιοι οι Πλωμαριώτες, οι όποιοι, άφου συνέλαβαν όλους τους Τούρκους υπαλλήλους, τους πήγαγαν τώρα στους άπελευθειροτάς τον για «πεσάσα»...

***

Η Χίος κατελήφθη από τα πέσσαρα βοηθητικά εϊδρομα «Λοκαδία», «Μακεδονία», «Μινάλη» και «Εσπερία», έπί της όποιας επέβαινε και ο άρχηγός της μοίρας, πλοίαρχος Λαμιανός.

Ένα άπόγευμα, ή άμύδαλιος της «Εσπερίας» άποβίβασε στο νησι ένα άγημα για να ζητήση απ' τον Ζιχνή, τον άρχηγό των τουρκικών στρατευμάτων της Χίου, την παράδοσι της πόλειος.

— Το ξίφος μου, άπάντησε ο άνδρητος Ζιχνή, γράφει στη λάμα του αίμα και πετρέλαιο. Με το αίμα θα ύπερασπιστώ την τιμή του έθνους μου και με το πετρέλαιο θα κάφο την πόλι!..

— Οι γενναίοι, παρατήρησε τότε ο πρόξενος της Ρωσίας, δεν πολεμούν στην πόλι, αλλά βγαίνουν έπάνω στα βουνά.

— Για να σας άποδείξω άν είμαι γενναίος, άπάντησε ο Ζιχνή, θα πάρω τους άνδρες μου και θα πάω μαζί τους στα βουνά, εκεί που πολεμούν οι γενναίοι...

Έτσι και έγινε. Μετά την άποχώρησι του τουρκικού στρατού, άρχισε ή άποβίβισις του στρατού μας και έπακολούθησε ή κατάληψη του νησιού.

**ΣΤΙΧΟΙ
ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΑΣ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**

Το παλιό μας το τραγουδι Κι' όμως να, πού κάποιο πού τ' άκούγαμε μαζί. —βράδυ άλλόκοτο, θαρρώ, μιά κ' ή άγάπη μας έχάσθη, μ' έν' άξέχαστο φεγγάρι ποιάς θα τόλεγε να ζή; μακρυνό και καθαρό,

Άπό τότε που ή καρδιά μου Καθώς γύριξα μονάχος στην παλιά τή γειτονιά, δέν τό πίστευα ποτέ μου, τό ξανάκουσα και πάλι για να τ' άκουγα ξανά! —και στην ίδια τή γωνιά!

Το ξανάκουσα και πάλι, τό τραγουδι πού άγαπώ, μά δέν έμοιαζε καθόλου του παλιό γλυκό σκοπό.

Τώρα πεία δέν τραγουδούσε το ρυθμό του το βαθύ —ά βογγούσε και θρηνοούσε κατιτί πού έχει χαθεί...

Πώς μου φάνηκε, δέν ξέρω, καθώς τ' άκουσα ξανά: μά όλα, γύρα και βαθεία (μου), γίναν έτσι σκοτεινά.

Πού δυνάμωσα τό βήμα, μέσ στο βράδυ το πικρό —μέ τα μάτια μου σκουμένα,

σάν ν' άπάντησα νεκρό... ΝΑΠ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

